

Kvalitet er ikke det samme for alle elever

Helle Houkjær, Krogårdskolen.
Paneldeltager i debatten om
kvalitet i MONA-sporet på
BigBang-konferencen 2015

Kommentar til artiklen "Hvad er kvalitet i matematik- og naturfagsundervisning i MONA 2015(1)

Så længe der er undervisning, vil der være diskussion af hvad kvalitet i denne undervisning er. Så længe et samfund udvikles, vil undervisningen udvikles. Sådan skal det være.

Som undervisere jagter vi konstant den gode kvalitet i undervisningen. Men det er en finurlig størrelse. Et spisebord kan siges at have kvalitet når det er solidt og kan stå sin prøve – for dem der skal bruge det. På samme måde kan undervisning siges at have kvalitet når den er solid og dermed kan stå sin prøve – for dem der skal bruge det. Problemet er bare, hvad er det der gør undervisningen solid? Hvad er det for en prøve som undervisningen skal bestå? Og hvem skal gøre brug af det? Eleverne? Samfundet?

I de nye Forenklede Fælles Mål 2015 kan vi læse hvordan kvalitet er tænkt med både produkt- og procesdimension anno 2015. Den naturfaglige viden skal bl.a. bruges til at indgå i dialog, drage konklusioner, træffe beslutninger og handle. Vi har både færdigheds-, videns- og kompetencemål.

Men hvordan evaluerer vi om disse mål er opnået? Traditionelle prøveformer kan ikke gøre det. Vi bliver nødt til at se på processen i den daglige undervisning, den formative evaluering og de kompetencer som det gerne skulle medføre. Det er vanskeligt, og vi har brug for hjælp her.

En anden årsag til at det her er så vanskeligt, er fordi det der opleves som kvalitet for den ene elev, ikke nødvendigvis opleves som kvalitet for den anden. For at blive klogere på denne "oplevet kvalitet" har jeg foretaget en mindre pilotundersøgelse hvor elever på 9.årgang har svaret på seks forskellige elevvenlige spørgsmål om hvad kvalitet i STEM-fagene er for dem.

Generelt siger de at kvalitet er når læreren er engageret, og når eleverne forstår det lærte. At det har relevans. De fremhæver relationen lærer-elev. Og det at *alle* får noget ud af det.

Men derudover deler svarene sig i to kategorier. Der er den halvdel der skriver at de oplever kvalitet når vi får udfordringer, frie tøjler, åbne spørgsmål, arbejder tværfagligt, har gruppearbejde, ingen fælles bøger, egen informationssøgning, når vi selv finder ud af noget.

En elev skriver faktisk: *Skolebøgerne bremser min arbejdsrytme*. De vil arbejde selvstændigt, ikke spille tiden og have tid til at fordybe sig ...

Men så er der den anden halvdel som svarer at de oplever kvalitet når læreren har tid til at sidde ved siden af mig, når man kan træne og træne og på den måde se fremskridt. De skriver at de oplever kvalitet når de føler sig gode nok, når man får gennemgået og forklaret tingene grundigt, både i starten og i slutningen af en time. En elev sammenligner med sin sport: *Jeg har brug for en træner, der sætter mig i gang og samler mig op. Det skal være en der kender mig og kan presse mig personlig, men dog kun så hårdt, at det stadig er sjovt.*

Det er nok let gennemskueligt at den første halvdel er de fagligt stærke. Disse elever profiterer helt sikkert af *inquiry based science education* og projektarbejdsformen.

Kompetencetænkningen er yderst vigtig for kvalitet i undervisningen, men det er ikke blevet nemmere med undervisningsdifferentieringen, som i forvejen er noget af det mest udfordrende ved lærergerningen. Den oplevede kvalitet – altså det eleverne oplever – bør have opmærksomhed i diskussionen, da jeg mener den er synonym med “indre motivation” som er en anerkendt og væsentlig læringsforudsætning.

På BigBang-konferencen lyttede vi bl.a. til Emil Bülow, vinder af Unge Forskere 2014. Det var spændende at høre ham fortælle om hvad der gør undervisningen “sej”. Gid jeg stod med 25 stk. Emil’er i mine klasser, men det gør jeg ikke. Vi skal motivere Emil’erne, men vi skal også passe på at vi ikke taber flere i vores jagt på kvalitet i undervisningen.